

Číslo: 1/2015

# ZPRAVODAJ

ekologických nevládních  
organizací

## VLÁDA V PORCELÁNU

Věřím, že jste v lednu všichni šťastně vykročili do nového roku. Naší vládě se to moc nepodařilo, šlape jako slon v porcelánu (ve skutečnosti je slon velmi obratné a opatrné zvíře, ale o tom jindy).

Když kabinet navrhl, aby ochrana občanů před porušováním zákonů ze strany úřadů byla skutečně účinná, senátoři prosazovali opak. Pro udělování tzv. odkladného účinku navrhli téměř nesplnitelné podmínky. To by ale znamenalo, že verdikt soudu už nepovede k reálné nápravě - než soud prokáže úřadům porušení zákona, bude například park vykácen a nevratně nahrazen betonem. Ministr životního prostředí souhlasil a sám torpédování vládního návrhu vyjednal v Evropské komisi. Šance na nápravu ve Sněmovně už je jen teoretická.

Vláda neprosadila ani svou představu ochrany půdy. Senátní úprava úplně ruší platbu za trvalý zábor půdy pro všechny silnice, veřejně prospěšné stavby, rodinné domy či občanskou vybavenost. Snížené poplatky se mají vztahovat na továrny a sklady zařazené do územních plánů kdykoliv v minulosti i v budoucnosti. Alternativou je sněmovní verze – i do té ovšem vláda vedle pozitivních opatření zakódovala některé zbytečné výjimky. Rozdíl je ovšem stále propastný - bude-li po senátním, neúnosné tempo likvidace půdy se ještě výrazně zrychlí. Je možné, že sněmovna ještě prosadí svou lepší verzi. Kabinet by si ale příště neměl tolik začínat s výjimkami a my ostatní



bychom si měli pamatovat, že většina senátorů nepatří k těm ctihodným moudrým osobnostem, za něž se prohlašují.

Jakoby to nestačilo, motá se vláda v obchodu s porcelánem dál. Ministr průmyslu vyrazil do boje za zájmy několika uhlobaronů. Veřejně vyhrožuje prolomením limitů těžby uhlí, které chrání severočeské obce a krajinu před ničením a tamní obyvatele před nuceným vystěhováním. Odvolává se přitom na aktualizaci státní energetické koncepce a zachování pracovních míst. Návrh energetické koncepce ale potvrzuje, že naše energetika uhlí za limity vůbec nepotřebuje. A zachování pracovních míst pro šest stovek horníků z Litvínovské uhelné má být vykoupeno zrušením pracovních příležitostí pro zhruba 5000 lidí. Prolomení limitů by mimo jiné poslalo na dlažbu i 300 horníků z hlubinného dolu Centrum, kde pracují především lidé z Horního Jiřetína. Inu asi není horník, jako horník. Pracujete-li pro miliardáře s dobrými styky, může mít vaše pracovní místo hodnotu deseti jiných. V opačném případě nemusí mít cenu žádnou. Stejně jako důvěryhodnost onoho ministra.

Koncem ledna jsem se svým pětiletým synem jel do Horního Jiřetína demonstrovat za zachování obce. Jen ať kluk vidí, že svá práva si musí lidé bránit. Třeba mu brzy budu moci také vysvětlit, že není ministr jako ministr.

Daniel Vondrouš

Poradce Zeleného kruhu pro ekologickou politiku a legislativu

## GIJSBERT HUIJINK: CHEME SE STÁT REÁLNOU TRŽNÍ SILOU



Začátkem února jsem se ve starobylém katalánském městě Girona potkala a povídala si s **Gijsbertem Huijinkem**, jedním ze zakladatelů prvního španělského energetického družstva distribuujícího výhradně energii z obnovitelných zdrojů. Družstvo „**Som energia**“, neboli „**Jme energie**“ koncem roku 2014 založilo 150 členů. Dnes již má 18 000 členů a více než 20 000 uzavřených smluv na dodávku elektřiny. Navzdory stále přítomné finanční krizi Som energia neustále roste a operuje po celém území Španělska. Nejen o tom, jaké jsou jejich plány do budoucna, se můžete dočíst v následujícím rozhovoru.



## **Povězte čtenářům nejdříve, kdy a jak jste začali? Jak se zrodila ona myšlenka založit energetické „obnovitelné“ družstvo?**

Na začátku nás bylo jenom pár. Já jsem v té době učil na Univerzitě v Gironě, a tak jsem poprosil své studenty o pomoc. Přes ně jsem se pak dostal k jejich kamarádům a k dalším lidem. Myslím, že nikdo z nás neměl zázemí v nějakých environmentálních organizacích. Víte, Girona je malé provinční město s méně než 100 000 obyvateli. Všechen, řekněme aktivismus, se ve Španělsku odehrává na prvním místě v Madridu, a pak také trochu v Barceloně. Je to však především Madrid a ten je odsud opravdu daleko, více než 7 hodin jízdy. My jsme byli všichni nějakým způsobem zapojeni do projektů kolem obnovitelných zdrojů energie a chtěli jsme se podílet na něčem opravdu konkrétním.

Nechtěli jsme založit aktivistickou organizaci, ale nabídnout konkrétní alternativu za účelem spotřeby a investic. A tak jsme založili družstvo. Prostě jsme nad tím moc nepřemýšleli a začali jednoduše fungovat. Pak jsme také měli velké štěstí. Od našeho vzniku jsme získali obrovskou podporu a myslím, že to bylo i díky nezávislosti na jakékoliv jiné organizaci. I přesto nám ale v podstatě všechny ekologické neziskovky pomáhaly a stále pomáhají. Nevznikli jsme řekněme na popud „Ecologistas in Acción“ (*pozn. překladatele: Ecologistas en Acción je asociace více než 300 ekologických aktivistických skupin fungujících po celém Španělsku*), ale přesně naopak. Iniciativa k založení vzešla od samotných občanů a v družstvu jsou to jeho členové, kdo mají finální slovo ve všem, co děláme. Když nebudou spokojeni, jakým směrem já a můj tým naše družstvo vedeme, tak nás prostě vyhodí. V družstvu jsou všechny procesy velmi, velmi přímé. A funguje to.

## **Během čtyř let jste se neuvěřitelně rychlým způsobem rozrostli a zaznamenali jste velký zájem. Jak jste to zvládli?**

Nemůžu vám dát žádný zaručený tip. Myslím, že je to tím, že ve Španělsku máme 5 velkých společností, které dominují trhu s energií a vůči zákazníkům se nechovají zrovna přátelsky. Starají se jen o svůj vlastní profit a jsou schopny téměř všeho, aby ovlivnily politiky. Výsledkem je, že všechna pravidla a regulace upravující trh s energií jsou v jejich prospěch. Podle našich posledních zjištění zaměstnávají kolem 25 bývalých politiků jako poradce. To je ten druh pracovního místa, kde stačí, že jdete jednou za měsíc na nějakou schůzku. Naproti tomu my chceme, aby celý energetický systém byl spravován v zájmu země a jejich občanů a ne v zájmu pár společností. Protože ten rozdíl mezi dobrým a zlým je v tomto případě tak velký a viditelný, hodně lidí cítilo potřebu vstoupit do družstva a přispět vstupním vkladem 100 eury, aby splnili jednu z podmínek uzavření smlouvy na elektřinu přes naše sdružení. Navíc neutráčíme žádné peníze za reklamu. Jsou to naši členové, kdo pomáhají propagovat družstvo mezi svými rodinami a přáteli.

## **Kromě toho, že prodáváte elektřinu z obnovitelných zdrojů vašim členům, vyrábíte rovněž elektřinu z vlastních zdrojů. Je to tak?**

Ano, vlastníme několik vlastních fotovoltaických instalací a jednu bioplynovou stanici. Všechny tyto projekty jsou ve vlastnictví družstva a byly financovány našimi členy, z nichž kolem tisícovky se finančně podíleli příspěvkem 3500 eur. V posledním roce jsme zhruba 6 % elektřiny dodali

z vlastních zdrojů a zbylých 94 % nakoupili na trhu za tržní cenu, na kterou nemáme žádný vliv. Ta je ovlivňována především dostupností nejnovějších technologií na trhu. Pokud je hodně větrné a solární energie, cena je nízká. Ve chvíli, kdy stoupne poptávka, zvýší se i cena. Na to nemáme žádný vliv, a proto nakupujeme za tržní sazby.

Na druhou stranu od těch našich členů, kteří jsou zároveň výrobci elektřiny, dostáváme osvědčení o původu. Přestože nemá na trhu žádnou hodnotu, certifikace je zárukou toho, že během roku stejné množství energie, které prodáme našim členům, dodají zpět do sítě. Ano, chceme být zelení, přestože tento proces certifikace v podstatě nic nepřidává. Jde spíš jen o ozdobu našeho záměru, protože nemění trh s energií ani příliš nepomáhá.

Naším skutečným cílem je vyrábět více energie z obnovitelných zdrojů pomocí realizace nových projektů. Nechceme kupovat už existující zařízení. Víte, v tuto chvíli je ve Španělsku poměrně hodně zařízení, která jsou nabízena k prodeji. Lidé, kteří před 5 – 10 lety nastartovali svůj projekt a pak byli negativně zasaženi ekonomickou krizí, se jej teď prostě chtějí zbavit. Tohle my nehledáme, protože jde pouze o změnu majitele a neznamena to, že se dodá více energie z obnovitelných zdrojů do sítě. Mnohem více nás zajímá založení nových projektů.

### **Spolupracujete s veřejnými institucemi a obcemi? Odebírají od vás elektřinu?**

Momentálně od nás odebírá elektřinu 7 obcí, které se rozhodlo od nás odebírat bez výběrového řízení. Jde o typicky menší města. Nyní hledáme způsob, jak se účastnit veřejných zakázek. V současnosti nás v kanceláři pracuje 14, ale ještě před dvěma lety nás bylo pouze pět a jednoduše jsme nemohli stíhat všechno. Takže jsme se rozhodli, že nepůjdeme do ničeho komplikovaného. V té době jsme nedodávali ani firmám. Pomalu jsme se učili, rozvíjeli naše služby a dnes jsme připraveni vstoupit do rozdílných segmentů trhu. Asi před rokem jsme začali nabízet naše služby soukromým společnostem. Mezi klienty máme pár stovek firem, které odebírají elektřinu od našeho družstva a cílem je získat i pár stovek obcí. Tržní prostředí pro obce je ale odlišné a vyžaduje to od nás schopnost účastnit se veřejných zakázek.





**Jste družstvo, které se velmi rychle rozrůstá. Přemýšleli jste někdy nad tím, že pokud se stanete příliš velkými, můžete ztratit ty charakteristiky, které dělají družstvo družstvem, podobně jako se to stalo např. u Mondragonu.**

Ano, přemýšlíme nad tím a už jsme si i všimli, že na začátku, když jsme měli pouhých 500 členů, bylo vše jednodušší. Teď, když máme valnou hromadu, streamujeme ji lidem po celé zemi, protože není reálné dostat všechny na jedno místo. Je to příliš nákladné a komplikované. Hledáme možnosti co největšího přímého zapojení členů a není to jen streamování valné hromady. Zkoušíme také dotazníky a fóra, díky kterým můžou vyjadřovat svůj názor na to, jakým směrem bychom se měli ubírat. Začali jsme v Gironě, a přestože jsme to neplánovali, lidi v Barceloně, na jih od Barcelony, v Lledě a dále začali spontánně velmi rychle říkat *"to je velmi zajímavé, mohli byste přijít a udělat nám prezentaci o vašem družstvu?"*. To nás velmi těšilo a do dneška děláme jednou týdně prezentaci po Katalánsku. Avšak tohle všechno pouze na dobrovolné bázi nebylo možné zvládat. V minulosti jsme byli všichni dobrovolníci, měli jsme svou práci a nemohli jsme všude jezdit a ještě k tomu si sami platit cestovní náklady. Tak nás napadlo zeptat se našich členů v jednotlivých oblastech, zda by prezentaci nemohli udělat oni. Mnoho z našich členů se o obnovitelné zdroje energie velmi zajímá a mají k tomu dobré předpoklady. Co je ještě cennější, znají lokální situaci, můžou prezentaci přizpůsobit místní komunitě a uvést příklady. Dnes máme více než 50 místních skupin, které naši členové spravují sami, potkávají se mezi sebou, zvou si odborníky na různá témata a jsou velmi autonomní ve svém fungování. To je velmi důležitý vývoj.

Hlavním úkolem naší kanceláře tady v Gironě je zajistit všem dobrý servis, že všechny faktury jsou vydány a posbírány a že všechno funguje. Aktivismus a společenskou část práce převzaly jednotlivé lokální skupiny. Osobně očekávám, že během několika málo let se tyto skupiny stanou nezávislými. Budou zřízeny jako samostatné právní subjekty nadále odebírající služby od družstva, ale už formou smlouvy mezi dvěma samostatnými právními subjekty.

### Som energia

[www.somenergia.coop](http://www.somenergia.coop)

První španělské energetické družstvo distribuující výhradně energii z obnovitelných zdrojů. Družstvo „Som energia“ vzniklo koncem roku 2010 v katalánském městě Girona. Ze zakládajících 150 členů se během čtyř let rozrostlo na současných 18 000 členů a více než 20 000 odběratelů elektřiny. Jejich hlavní aktivitou je prodej elektřiny z obnovitelných zdrojů a produkce elektřiny z vlastních obnovitelných zdrojů. V současnosti provozují 8 fotovoltaických elektráren a jednu bioplynovou stanici. Všechny tyto projekty jsou vlastněny družstvem a financovány jeho členy. Momentálně tvoří elektřina produkovaná z vlastních zdrojů družstva 6 % z celkově poptávané elektřiny. Cílem „Som energia“ je produkovat 100 % elektřiny z vlastních zdrojů. Zakladatelé „Som energia“ se nechali inspirovat podobnými projekty v Evropě. Jejich seznam najdete např. [zde](#).

## Jaké jsou vaše plány do budoucna?

Jsme velmi spokojeni s tím, že stále rosteme a tento rok jsme dodali elektřinu přibližně 0,01 % všech potenciálních klientů, kteří ve Španělsku jsou. Naším cílem je ale změnit trh s energetikou, abychom jej mohli ovlivňovat a k tomu 0,01 % jednoduše není dostačující. Pokud zůstaneme na tomto procentu, budeme působit jako hezké malé družstvo a všichni si řeknou "dobrá práce děti a teď přejdeme k businessu, teď pojďme mluvit vážně" a budou pokračovat v zakládání nových call-center, prodlužování životnosti jaderných reaktorů a bude pokračovat "business as usual". Jasným cílem je, že se musíme stát velkou tržní silou. To znamená, že potřebujeme získat dvě, tři, čtyři, pět procent. A když říkám "my", nemyslím tím pouze "Som energia". Jsme rádi, že se naším modelem a úspěchem inspirovali i další, díky čemuž v současnosti ve Španělsku vzniklo šest nových družstev. Společně pak musíme vytvořit reálnou tržní sílu. Tento trh nemá nic společného s volným trhem nebo něčím podobným. Z 99 % je regulován vládou, proto když chcete změnit systém, musíte ovlivnit pravidla a regulace, o kterých rozhoduje vláda. O to se léta pokouší organizace jako Greenpeace, Friends of the Earth a další, ale s relativně malým úspěchem. My se snažíme nabídnout alternativu. Doufáme, že politici jsou dostatečně vnímaví, a pokud uvidí, že lidé mají zájem o podobné služby, změní se pravidla a regulační rámec ve prospěch občanů a ne pouze ve prospěch existujících společností. Takže to je náš plán, stát se reálnou tržní silou.

## CO SE DĚJĚ?



### **Arnika: [Spalovna štěpí chebské zastupitelstvo, starosta se vysmívá možnosti referenda](#)**

O pouhý jeden hlas protlačila 7.1.2015 chebská koalice vyslovení podpory projektu na výstavbu spalovny odpadu. Starosta Petr Navrátil odbyl s výsměchem opoziční alternativní návrhy pro odpadové hospodářství města i návrh na uspořádání transparentního referenda, ke kterému vyzývá nevládní organizace Arnika. Zástupce Arniky upozornil, že by se o výstavbě spalovny nemělo rozhodnout dříve, než město podnikne kroky ke zlepšení odpadového hospodářství.

### **Zelený kruh: [Senát usnadnil život černým stavbám, varuje Zelený kruh](#)**

Senát schválil vládní novelu zákona o hodnocení vlivů na životní prostředí (tzv. zákon EIA), která by měla zrychlit rozhodování soudů o stavbách s významným dopadem na životní prostředí, což sníží riziko promarněných stavebních investic. Zároveň ale novela zhoršuje přístup občanů k rozhodování a usnadňuje vznik „černých“ staveb.

**Zelený kruh, Hnutí DUHA, Česká společnost ornitologická, Beleco, PRO-BIO, Koalice pro řeky a Společnost pro trvale udržitelný život: [Vyšší zisky pro stavitele hal a skladů nebo dostatek místních potravin pro lidi? Sněmovna rozhodne, upozorňuje Zelený kruh](#)**

Poslanecká sněmovna rozhoduje o možném usnadnění záboru kvalitní zemědělské půdy díky rozsáhlým výjimkám z placení poplatků za zábor půdy. Výjimku mají získat tovární haly, skladiště, silnice či parkoviště, které podpoří stát či si je obec nebo kraj dají do svého územního plánu. Organizace z asociace Zelený kruh proto varují před zvýšením tempa likvidace kvalitní půdy a nedostatkem místních potravin v budoucnosti. Více si můžete přečíst pomocí odkazu výše.

**Nadace Proměny: [Architektura má cestu do škol otevřenou](#)**

Vláda v polovině ledna schválila Politiku architektury a stavební kultury České republiky. Jedním z cílů, které strategický dokument definuje, je podporovat a rozvíjet výchovu a vzdělávání v oblasti architektury, urbanismu, územního plánování, krajinářské architektury, stavební kultury a kvality prostředí na všech stupních škol.

**Sdružení Jihočeské matky, Občanská iniciativa pro ochranu životního prostředí a Calla, Frank Bold: [Žaloba Státního úřadu pro jadernou bezpečnost](#)**

Sdružení podávají žalobu vůči rozhodnutí Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, kterým bylo povoleno umístění nových reaktorů v Temelíně, a postupu Ministerstva životního prostředí pod vedením tehdejšího ministra Tomáše Chalupy. Pokud by měla být zahájena příprava nových reaktorů

v Temelíně, musí hodnocení vlivů na životní prostředí proběhnout znovu, požadují žalobci.

**Děti Země: [Rezort dopravy odmítá zařazení Labe do NATURA 2000](#)**

Podle aktuálních zpráv mají mít stavby na dolním Labi přednost před plavebním kanálem u Přelouče. Podle Děti Země jsou obě tyto stavby nejen ekologicky škodlivé, ale dopravně nepotřebné a ekonomicky neúčelné, neboť zboží lépe odveze železnice, dálnice a silnice.

**NESEHNUTÍ: [Soud zrušil Aktualizaci územního plánu Brna](#)**

Žalobci prostřednictvím právníků Frank Bold vyhráli soudní spor s brněnskou radnicí. Od 23.1.2015 tak v Brně platí územní plán dle právního stavu k červnu 2014. Žalobci usilovali o zrušení celé Aktualizace, neboť nedůvodně umožňovala likvidovat zelené plochy, stavět vyšší domy, budovat větší supermarkety, do vnitroblocích umisťovat parkovací stání a jinak znepríjemňovat život lidem živelnou výstavbou. NESEHNUTÍ vedlo k aktualizaci kampaně mamriprominky.cz, mamlepsiplan.cz a dobrazaloba.cz.

**Pražské matky: [Bezpečné cesty do školy 2015](#)**

Pražské matky vyhlásily nový ročník programu Bezpečné cesty do školy určený všem pražským základním a středním školám na území s cílem zvýšit bezpečnost dopravy, kvalitu životního prostředí v okolí škol i povědomí o udržitelné dopravě.

**PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců:**  
**Otevřeme dveře dokořán pěstování GMO plodin v České republice, i když nemusíme?**

Evropský parlament zveřejnil dokument, který by měl dát členským státům pravomoc rozhodnout o zákazu pěstování geneticky modifikovaných organismů (GMO) na svém území. PRO-BIO dlouhodobě odmítá geneticky modifikované plodiny, neboť nejsou v souladu se základními principy ekologického zemědělství (EZ) a mají negativní bezprostřední vliv na biodiverzitu dané lokality.

**NaZemi: Pracovní podmínky v Evropě se začínají podobat asijským**

Luxusní módní značky přesouvají výrobu do Itálie, zároveň s tím se však do italských továren dostávají stejné pracovní podmínky, jaké panují v asijských zemích. Pracující dostávají naprosto nedůstojné mzdy, často jsou zaměstnáváni nelegálně a nuceni k nepřiměřeným přesčasům. Vyplývá to z výzkumu vydaného platformou Clean Clothes Campaign.

**Ekolista: Do Čech se vrací divocí koně. V Milovicích vypustí do přírody 14 koní z Exmooru**

Do Milovic na Nymbursku dorazilo z Británie 14 divokých koní, kteří tam budou vypuštěni do volné přírody. Tato zvířata patří v Česku k původním živočišným druhům, ale v Evropě byla vyhubena člověkem. Projekt má krajinně bývalého vojenského prostoru v Milovicích navrátit přirozenou rovnováhu, ještě letos by ke koním měli přibýt pratuři, uvažuje se i o zubrech.

**ČSO: Ptákem roku je potápka černokrká**

Česká společnost ornitologická vyhlásila ptákem roku 2015 potápku černokrkou. Tento krásný a elegantní pták je ztělesněním problémů, ve kterých se nacházejí české a moravské rybníky. Nádherně a nápadně zbarvená potápka černokrká je veřejnosti téměř neznámá. Ještě nedávno hojný ptačí druh z Česka již téměř vymizel. Na jeho záchranu ale rozhodně není pozdě.

## LEGISLATIVA



### Poslanecká Sněmovna

Lednová schůze Sněmovny začala tak pozdě, že skončí až v únoru. Na programu ve druhém a třetím čtení je mimo jiné zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s účinností rekodifikace soukromého práva. Jedním ze zákonů, které jsou jím novelizovány, je též zákon o soudních poplatcích, a tato novela by měla odstranit interpretační nejasnost z předchozí novely, jež nabyla účinnosti začátkem roku, zda se osvobození vztahuje vedle změn zápisu také na založení nové neziskové právnické osoby. Dále má Sněmovna na programu v prvním čtení též novelu horního zákona, která zakazuje těžbu frakováním.



## Senát

V lednu Senát projednával novelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), který vrátil do Sněmovny s pozměňovacím návrhem, jenž značně omezuje kritéria, za nichž soud může přiznat žalobě proti správnímu rozhodnutí odkladný účinek, tj. kdy během soudního řízení není možné pokračovat ve správních řízeních či ve výstavbě. Zákon se tudíž vrací do Sněmovny, kde bude projednán pravděpodobně v únoru.

Senát rovněž vrátil do Sněmovny novelu zákona o Zemědělském půdním fondu s pozměňovacími návrhy prosazovanými Svazem měst a obcí, které by v případě jejich přijetí ochranu půdy v ČR značně oslabil.

## Vláda

Vláda v lednu v souvislosti s diskuzí o aktualizaci Státní energetické koncepce začala intenzivně řešit otázku prolomení limitů pro těžbu hnědého uhlí. Ministři jsou v tomto rozdělení, prolomení limitů požaduje vedle těžebních firem též Českomoravská konfederace odborových svazů.

## ZAHRANIČÍ

### [Hornorakouské organizace podaly žalobu proti dostavbě Temelína](#)

Hornorakouské organizace bojující proti nukleární energii podaly žalobu proti dostavbě jihočeské jaderné elektrárny Temelín. Podle agentury APA to oznámil hornorakouský zemský ministr pro životní prostředí Rudi Anschober. Žalobu proti dvěma chystaným temelínským reaktorům podala také česká ekologická sdružení.

### [Ombudsmanka EU vybízí komisi k vyšší transparentnosti okolo TTIP](#)

K posílení průhlednosti jednání mezi Evropskou unií a Spojenými státy o rozsáhlé smlouvě o volném obchodu vyzvala ombudsmanka Evropské unie Emily O'Reillyová. Ocenila dosavadní snahy Evropské komise, která zveřejnila například svůj vyjednávací mandát. Podle O'Reillyové

by ale mělo být například jasné, které dokumenty související s jednáním o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP), jsou veřejné a které ne.

### [Počet tygrů v Indii se za čtyři roky zvýšil skoro o třetinu](#)

Počet tygrů v Indii se za poslední čtyři roky zvýšil téměř o třetinu, oznámilo tamní ministerstvo životního prostředí. Úřady to podle zpravodajského serveru BBC News přičítají řadě vládních opatření na ochranu těchto kočkovitých šelem.

### [Rok 2014 byl na Zemi dosud nejteplejším zaznamenaným rokem](#)

Loňský rok byl dosud nejteplejším rokem na Zemi zaznamenaným od začátku měření v roce 1880. Oznámily to ve svých

samostatných zprávách americký Národní úřad pro letectví a vesmír (NASA) a Národní úřad pro ovzduší a oceány (NOAA). Podle NOAA dosáhla loni průměrná teplota 14,6 stupně Celsia, což je o 0,7 stupně více, než činil průměr ve 20. století.

### **Brazilská velkoměsta se potýkají s největším suchem za 80 let**

Desítky milionů Brazilců možná čeká drastické šetření s pitnou vodou, protože nejlidnatější regiony země zažívají největší sucho za posledních 80 let. Podle ministryně pro životní prostředí je situace "znepokojivá", jelikož zásoby vody v nádržích a přehradách jsou téměř na nule. Obzvláště kritické období prý čeká obyvatelé Sao Paula, kde se s výpadky dodávek vody potýkají už několik měsíců.

### **V Paříži mají být brzy zakázána auta zvláště znečišťující ovzduší**

Od letošního 1. července by se v Paříži měla zcela zakázat doprava osobních a nákladních aut, která nejvíce znečišťují ovzduší. Uvedla to starostka francouzské metropole Anne Hidalgo. Kritéria pro určení škodlivosti jednotlivých typů vozidel se spalovacím motorem by radnice měla upřesnit v průběhu února. Hodlá naopak podpořit provoz elektrických aut.

### **Investice do obnovitelných zdrojů energie loni vzrostly o 16 procent**

Investice do obnovitelných zdrojů energie loni silně rostly a dostaly se blízko rekordu, přestože ceny ropy v druhé polovině roku výrazně klesly. Pomohla hlavně rekordní výstavba nových solárních a větrných elektráren. Podle údajů Bloomberg New Energy Finance (BNEF) celkové investice do

čisté energie činily 310 miliard dolarů (7,4 bilionu Kč), o 16 procent více než před rokem

### **Nejvíce elektřiny v Německu vyrobily loni obnovitelné zdroje**

Obnovitelné zdroje měly loni největší podíl na celkových dodávkách elektřiny v Německu: zhruba 26 procent vyrobené elektřiny pocházelo z obnovitelných zdrojů, v roce 2013 to bylo 24 procent. Ve srovnání s rokem 1990 produkce z obnovitelných zdrojů v Německu stoupla osminásobně. Uvedl to na svých internetových stránkách The Financial Times s odvoláním na čísla německého energetického výzkumného institutu Agora Energiewende.

### **Obsah kanálů představuje zlatý důl, spočítali američtí vědci**

Odpady protékající kanály měst se zdají být nejméně pravděpodobným místem, kde by se dalo narazit na bohatství. Ovšem američtí vědci uvádějí, že právě v kanálech a odpadech v nich narazili na zlato - a spočítali dokonce i jeho hodnotu, napsal zpravodajský server news.com.au. Podle vědců z Arizonské státní univerzity může být v kovech "vytěžených" z odpadních kalů kanalizace milionového města každý rok až 13 milionů dolarů (asi 321 milionů korun), včetně zlata a stříbra v hodnotě 2,6 milionu dolarů.

## PRÁCE

**[Arnika hledá Fundraiseru/Fundraiserku](#)**

Arnika hledá komunikačně schopného, tvořivého, zodpovědného, samostatného a pečlivého kolegu či kolegyni. Náplní práce je především získávání nových dárců a upevnění finanční nezávislosti Arniky. **V případech zájmu zašlete přihlášku na [vit.vebr@arnika.org](mailto:vit.vebr@arnika.org) do 15. února 2015.**

**[Centrum Veronica Hostětín hledá projektová manažera/ku pro udržitelnou energetiku](#)**

Chcete se podílet se na mezinárodních projektech v oblasti ochrany klimatu a mít smysluplnou práci v zavedené ekologické organizaci? Pak hledáme právě vás. **Přihlášky (životopis a motivační dopis) zasílejte do 22. 2. 2015** s označením „Konkurz“ na e-mail: [hostetin@veronica.cz](mailto:hostetin@veronica.cz)

**[FrankBold tě potřebuje. Produkční a podpora marketingu](#)**

Když někdo řekne „mohlo by se...“ je to pro tebe výzva. Chopíš se dobrého nápadu, zařídíš, zorganizuješ a zapojíš ostatní. Když se něco porouchá, zvedneš telefon a vyřešíš to. Máš systém, který Tě nespazuje, ale pomáhá Ti dotahovat věci do konce a na nic nezapomenout. A hlavně – víš proč to děláš. Dobrý pocit lidí okolo Tebe je tím, co Tě motivuje a Ty víš, že o něm často rozhodují detaily. Termín uzávěrky příjmu přihlášek: **27. února 2015**

**[ČSO hledá programátora](#)**

Česká společnost ornitologická vypisuje konkurz na místo programátora PHP/SQL.

Termín pro zaslání přihlášek je 28. února 2015.

## CO SI PŘEČÍST

**Sedmá generace: [Koho chleba jíš...](#)**

Sedmá generace zveřejnila text Michaely Novotné, vítězný text středoškolské soutěže na téma Co vnímali moji rodiče jako největší problém životního prostředí v roce 1989 a co trápí mě?

**Hnutí DUHA: [Diplomacie všedního života](#)**

Proč bychom měli pečlivě, co se dostane do euro-americké dohody o volném obchodu – a co nikoli.

**[Stop palmovému oleji](#)**

Přes polovinu celkové spotřeby palmového oleje najdeme v potravinách, kosmetice či drogerii. Palmový olej je tak součástí poloviny balených výrobků v našich supermarketech. Jak při nákupu v běžném supermarketu můžeme chránit přírodu? Podívejte se na nový web Koalice proti palmovému oleji. Kromě seznamu výrobků obsahující palmový olej, zde najdete spoustu dalších zajímavostí.

**[Mládkova vize atomové státní](#)**

Ministři průmyslu a financí předložili ostatním ministerstvům Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky v ČR, podle kterého by byla zahájena příprava výstavby čtyř nových reaktorů.

**[Ať je divočina pro lidi přístupná, aby ji mohli vidět a prožít.](#)**

Rozhovor se ekologem a držitelem ceny EuroNatur Jaromírem Bláhou.

[SWEATSHOP. Norská reality show, která poslala 3 fashion bloggery do textilních továren v Kambodži](#)

Pětidílný norský seriál, ve kterém se tři teenageři vydají do Kambodži a okusí podmínky práce ve sweatshopu, zaplavil internet. Varuje před neuváženým nakupováním a zobrazuje reálné podmínky výroby oblečení pro módní řetězce.

**Občanské noviny:** [Každé město potřebuje svoji kliniku](#)

Už jste slyšeli o žižkovském autonomním sociálním centru klinika a o tom, co se s ním stalo? Podívejte se na příběh kliniky v občanských novinách.

[FARMAGEDDON: Skutečná cena levného masa](#)

Přednášku ředitele mezinárodní organizace na ochranu hospodářských zvířat – Compassion in World Farming **Philipa Lymberyho** o skutečné ceně levného masa. Philip Lymbery procestoval celý svět, sbíral důkazy následků intenzivního chovu hospodářských zvířat a ochranou hospodářských zvířat se zabývá celý svůj život.

[Slepice v nouzi](#)

Projekt Slepice v nouzi si klade za cíl zachránit co možná nejvíc slepic z vajíčkových velkochovů, zabránit jejich předčasnému utrácení a špatným podmínkám chovu. Organizátoři vyzývají veřejnost k účasti prostřednictvím adopce slepic, nabízí poradenství při výběru vajec i chovu slepic.

**Občanské noviny:** [Jenišov proti těžbě](#)

Bude se v Jenišově těžit kaolin? A proč se tomu místní snaží zabránit?

[Místo pro přírodu](#)

Český svaz ochránců přírody organizuje prostřednictvím severu HitHit kampaň Místo pro přírodu na podporu orchidejových luk, mokřadů a stepních strání. Na jejich péči potřebují nyní dobrovolníci z pozemkových spolků nové hrábě, kosy, křoviňáky a pomoc s odvozem pokosené trávy či přesunem stád oveček a koz. Přispět můžete do konce února.

AKCE

**Nesehnutí:** [Pojedte s námi na studijní návštěvu Kavkazu!](#)

NESEHNUTÍ hledá

>>TIP Zeleného kruhu<<

zájemkyně a zájemce o studijní návštěvu Kavkazu pod názvem **Caucasus Youth Reality**, která se uskuteční 20. 4. – 3. 5. 2015 v různých městech a neziskovkách v Gruzii a Abcházii. Ím se zabývají neziskovky na Kavkaze? Co musí místní aktivisté a aktivistky řešit a čemu čelit? Poznejte svět kavkazských neziskovek zblízka. Pojedte se inspirovat i realizovat své nápady! **Uzávěrka přihlášek 20. 2. 2015.**

[Arnika: Výprava do alejí: Rujána](#)

Arnika Vás zve na třídení výpravu za alejemi a přírodními krásami německého ostrova Rujána v Baltském moři. Výprava v sobě spojuje nevšední cestovatelský zážitek a studijní cestu. V rámci odborného programu uvidíte krásné stromy a setkáte se s místními odborníky a lidmi, pro které jsou aleje srdeční

záležitostí. Dozvíte se také, jak aleje využívají pro rozvoj turistického ruchu. Cesta je určena pracovníkům státní správy, zastupitelům měst a obcí, správcům silnic, zástupcům občanských sdružení a dalším zájemcům o tuto problematiku. Třídenní výprava proběhne ve dnech **13. (pondělí) - 15. (středa) dubna 2015.**

**Bioinstitut: [Dvoudenní seminář Zdravé půdy pro zdravý život v legislativě i v praxi.](#)**

Budou diskutována témata týkající se změn společné zemědělské politiky a připomenut rok 2015 vyhlášený Mezinárodním rokem půdy. První den bude věnován reformě Společné zemědělské politiky (SZP) pro období 2015 – 2020; novým pravidlům pro poskytování zemědělských dotací a změnám zákonů vztahujících se k zemědělské půdě. Hlavním tématem druhého dne bude zemědělská půda – její současný stav v České republice; možnosti a způsoby péče o ni. O opatřeních ke zlepšení kvality půdy v ekologickém podniku bude hovořit Dr. Wilfried Hartl z rakouské organizace Bioforschung Austria. **Seminář proběhne v České Skalici, ve dnech 16. a 17. února.**

**STEP: [Týdenní škola pro ekoporadce.](#)**

Pětidenní kurz obsahuje metodické základy, nácvik komunikačních a prezentačních

dovedností, vybraná odborná témata a informační minimum pro ekoporadce. Součástí akce jsou i neformální večery, promítání filmů, hry. Týdenní škola pro ekoporadce **proběhne 20. – 24. února v Jindřichově Hradci a je zcela zdarma.**

**[Pražský permakulturní potlach](#)**

Dne 14. února 2015 proběhne od 17:00 v Domě ochránců přírody v Praze-Michli prezentace ukázkových i jiných permakulturních projektů, výměnná předjarní burza semínek, prodej užitečných publikací, vítané je i volné sdílení zkušeností zájemců o permakulturu.

**Diskuzní cyklus k výstavě Mody demokracie**

Cyklus pravidelných diskuzních setkání pořádá v rámci doprovodného programu k výstavě Mody demokracie Centrum současného umění DOX. Každou neděli od 16h se můžete v DOXu setkat se zajímavými hosty, se kterými budete mít možnost diskutovat o aktuálních tématech: e-demokracie a přímá demokracie, komunitní média, občané a lobbisté aneb tvorba zákonů v ČR, filmový dokument a aktivismus, minulost a budoucnost Prahy 7 a mnoho dalších. **Celý program a další informace najdete na [Facebookové události](#) nebo na [stránkách DOXu.](#)**

*Na přípravě obsahové části jednotlivých sekcí se podíleli: Zuzana Vachůnová, Aleš Ziegler, Daniel Vondrouš a Anna Strnadová.*

*Rozhovor připravila a přeložila Zuzana Vachůnová.*

*Fotografii poskytla Lucia Patoprstá.*